Cotidianul.ro

ACASĂ ACTUALITATE EDITORIAL POLITICĂ ECONOMIE SOCIAL ~

CULTURĂ ~ JUSTIȚIE

Cultură > Istorie > Lăcomia și prostia distrug Sarmizegetusa romană. Apelul profesorului Ioan Piso

Lăcomia și prostia distrug Sarmizegetusa romană. Apelul profesorului Ioan Piso

Lucrările de restaurare derulate de Consiliul Județean Hunedoara la Ulpia Traiana Augusta Sarmizegetusa sunt contestate vehement de profesorul emerit dr. Ioan Piso, cel care a condus

EDITORIAL

Anca Vlad pretinde ștergerea articolelor despre nuntă

Două au fost rațiunile pentru care am publicat în Cotidianul articolul "Nuntă faraonică la Paris". Un grup important de oameni de afaceri și persoane publice plus vedete și tineri din lumea bună a României au [...]

ASCULTĂ LIVE

cercetarea arheologică în capitala provinciei romane Dacia din 1990 până în 2018.

Într-un interviu pentru *Gazeta de Cluj*, fostul director al Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei (MNIT), profesorul emerit dr. Ioan Piso face un apel pentru salvarea orașului antic.

"Mult prea multe au căzut în această țară pradă lăcomiei și incompetenței. Fac un apel public la adresa Dnei Raluca Turcan, Ministru al Culturii, să salveze Sarmizegetusa romană, să-i pună la punct pe profitori și să supună discuției specialiștilor competenți toate propunerile de restaurare", transmite marele cercetător.

Foto: Gazeta de Cluj

Originar din Hunedoara, licențiat în istorie veche și arheologie, profesorul Piso și-a dedicat cea mai mare parte a vieții academice orașului antic situat pe raza comunei

INVESTIGAȚII

Prejudiciu de peste 800.000 lei la Sanatoriul Geoagiu

② 24 septembrie 2024○ 0

Fosta șefă a dispus să se facă plăți nejustificate în sumă brută de 865.714 lei. "Ciupercăreasa" a acordat sporuri necuvenite de 50 la sută personalului [...]

Nu le pasă! Afacere în turism, "înghesu ită" cu o stație de transpor t public, la Deva

② 26 august2024 ♀Comentariile

sunt închise

Sarmizegetusa de lângă Hațeg. Profesorul Piso cercetează fosta capitală a provinciei romane din Dacia încă din 1973, de pe vremea când era asistent la Catedra de istorie universala a Universitații "Babes-Bolyai" Cluj. Vezi mai multe detalii AICI.

Profesorul Piso este scandalizat de proiectul lucrărilor de restaurare la Ulpia Traiana, de soluțiile aberante și de aranjamentele politice care sacrifică monumentul în goana profitorilor după bani și căpătuială. Redăm mai jos un fragment din interviul acordat de profesorul Piso pentru Gazeta de Cluj:

"R: Cum ați perceput deciziile și acțiunile directorului Felix Marcu referitoare la proiectele de restaurare și conservare a sitului arheologic Sarmizegetusa romană?

Ioan Piso: Este și aici nevoie de un preambul. Administrarea sitului i-a revenit muzeului din Deva, iar conducerea științifică Universității clujene chiar înainte de anul 1918, iar această situație s-a perpetuat până în zilele noastre. Se împlinesc 50 de ani de când eu însumi am pus prima dată piciorul în Sarmizegetusa romană, ca membru al echipei regretatului Hadrian Daicoviciu, după decesul căruia mi-am făcut propria echipă. Împreună cu aceasta am dezvelit în anii 1988-1996 întregul For al lui Traian (forum vetus), care, prin măreție și mesajul istoric, este, fără nicio îndoială, cel mai important monument arheologic al Daciei romane. Pentru a fi cu adevărat pus în valoare, trebuia restaurat. Nicio autoritate a statului nu a dorit să se implice.

Continuitatea cercetării arheologice a unor obiective esențiale pentru Dacia și pentru istoria romană, cum ar fi Forul Nou (forum novum) sau templul palmyrean, a fost

Profesor ul Ioan Piso, expulzat din Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmize getusa

1

COMENTARII

Purtătorul de stetoscop

Când sănătatea celuilalt devine meserie, iar meseria ajunge pasiune nu mai este timp de orice altceva, totul în jur se schimbă până când restul vieții [...]

"Primaru I OANCEA și echipa sa de pusă în pericol de intruziunea neavenită a lui Ioan Aurel Pop. Ne separau multe, printre altele atitudinea fată de Rosia Montană – în vreme ce eu mă băteam din răsputeri pentru salvarea ei, dl. academician făcea parte din "Grupul de sprijin pentru proiectul Rosia Montană", de partea companiei canadiene. Am fost dați afară de pe santier în anul 2009 și, din nou, în 2012-2015. Că monumentele și cercetarea arheologică au avut de suferit în urma haosului creat, nu a părut a interesa pe nimeni. Ne-am reluat activitatea în 2016, în urma demersului dlui Vlad Alexandrescu, merituosul Ministru al Culturii din acel an. În 2017 am fost înlocuit la șefia șantierului cu Felix Marcu de către Ioan Aurel Pop. Nu înlocuirea în sine mă deranjează. Oricine trebuie să înțeleagă că o șefie nu poate fi veșnică și că schimbul de generații este cât se poate de sănătos. Esențial este însă ca noul venit să-și facă treaba în mod profesionist. Nu mică mi-a fost mirarea că în primii cinci ani (2017-2021) Felix Marcu nu a trecut pe la Sarmizegetusa decât cel mult în vizită, fără a face personal săpături. I-au sticlit ochii de-abia când au apărut banii din PNRR. Sprijinit de un grup de interese, alcătuit din persoane dintr-o anumită parte a spectrului politic și de firme de arhitectură "de casă", a pus mâna pe cele mai multe dintre fondurile PNRR destinate arheologiei. Două dintre proiecte privesc Sarmizegetusa romană, ceea ce în sine nu este rău. Atât doar, că desemnarea acestui sit s-a făcut printr-un fals grosolan. Fondurile PNRR erau destinate limes-ului, adică frontierei Daciei romane, or toată lumea știe că Sarmizegetusa se află în centrul provinciei. Unul dintre proiecte privește intrarea în Forul lui Traian. Reamintesc că acest monument a fost săpat de mine împreună cu echipa mea, iar rezultatele și întreaga documentație le-am fost publicat în volumul Le forum vetus de Sarmizegetusa, apărut în Editura Academiei în anul 2006 și aflat la îndemâna oricui. Normal și academic ar fi fost ca proiectul să fi fost

ELITE EDI răzbună p RUSINE S

25 septem

Capcană pentru Lucian Rus

20septembrie2024 ♀

SONDAJ COTIDIANUL.R O

Sunteți de acord ca în România să se aprobe eutaniasierea asistată a oamenilor?

○ Da

○ Nu

VOTEAZĂ

Ciolacu șia depus candidatu ra la BEC. discutat cu cel care a dezvelit acest for si care are soluții si analogii la îndemână. Felix Marcu a conceput însă proiectul în cel mai mare secret, secondat de un arhitect, despre care știu că a restaurat cetatea de la Bologa, unde responsabil este tot Felix Marcu, și cu care se pare că are mai multe proiecte comune. Nu îl recomandă însă nimic pentru restaurarea monumentelor antice. Prin asta, Felix Marcu a încălcat și protocolul în vigoare al șantierului, conform căruia zona forurilor din Sarmizegetusa erau în responsabilitatea noastră. Cu alte cuvinte, am fost dați afară de aici. Le-am citit până la urmă proiectul, pentru ca să constat că este plin de soluții nepotrivite și chiar aberante. În august 2022 am făcut împreună cu colegul Ovidiu Țentea o întâmpinare, propunând soluții alternative, dar până în acest moment, adică nici după 17 luni, Felix Marcu nu ne-a dat vreun răspuns. Am adresat împreună cu întregul colectiv și o interpelare către Comisia Națională de Arheologie, pentru a semnala această situație".

"Am un crez,

de R CH în Electorale 2024 $\bigcirc$ 0

Președintele Partidului Social Democrat, Marcel Ciolacu. și-a depus candidatura, sâmbătă. la functia de presedinte al României, context în care a precizat că vine cu un plan pentru țară, un crez politic și un angajament moral, [...]

Foto: Daniel Guță, Adevărul.ro

Lucrările de restaurare cu tribune metalice la Amfiteatrul din Ulpia Traiana Sarmizegetusa sunt în valoare de cinci milioane de euro și au fost finanțate aproape în întregime prin Programul Operațional Regional (POR) 2014 – 2020.

Recomanda 🖒

CONSILIUL JUDETEAN HUNEDOARA

IOAN PISO

ULPIA TRAIANA SARMIZEGETUSA

ISTORIE

Și..., a fost prima ediție a festivului de reconstituire istorică Dava Fest

Festivalul "Dava Fest", prima ediție, s-a încheiat. "Dacii și Romanii" secolului XXI se întorc la treburile lor cotidiene, lăsând în urma lor amintiri pe care, poate, nu le vom uita niciodată. Au trecut zilele de 28 și 29 septembrie, două [...]

Tramvaiul de la 20 de ani de la Orăștie moartea

Fiece localitate are poveștile sale, istorii mai mult sau mai puțin cunoscute. Știute sau uitate, bazate pe adevăruri istorice sau izvorâte doar din imaginație, din bârfe mai mult ori mai puțin nevinovate toate au ajuns să devină și ele povești. [...]

20 de ani de la moartea Matematicianu lui Grigore Gheba

② 6 septembrie 2024 ♣
Dan Orghici ➢ Istorie

☐ Comentariile sunt
închise

Culegerile sale de probleme și exerciții la matematică le-au dat dureri de cap multor generații de elevi, altora dimpotrivă, i-au luminat. Faima lui provenită din tirajele enorme, datorită cererii, ale culegerilor devenise atât de mare în perioada comunistă încât a [...]

Nistor nu-l mai așteaptă pe Heiuș "să-și rupă gâtul". După trei ani, repară drumul spre Regia

Moții, cu jalba la Nistor. Mai rău ca odinioară la Viena

Ambulatoriu dedicat copiilor, în cadrul Spitalului Județean din Deva

« ANTERIOR

Judecătorii de la Tribunalul Hunedoara susțin protestul grefierilor. Vor judeca doar cauzele urgente

Programul Piețelor din Deva de Crăciun și Anul Nou

Precizare:

Ziarul Cotidianul își propune să găzduiască informații și puncte de vedere diverse și contradictorii. Publicația roagă cititorii să evite atacurile la persoană, vulgaritățile, atitudinile extremiste, antisemite, rasiste sau discriminatorii. De asemenea, invită cititorii să comenteze subiectele articolelor sau să se exprime doar pe seama aspectelor importante din viața lor si a societății, folosind un limbaj îngrijit, într-un spațiu de o dimensiune rezonabilă. Am fi de-a dreptul bucuroși ca unii comentatori să semneze cu numele lor sau cu pseudonime decente. Pentru acuratețea spațiului afectat, redacția va modera comentariile, renunțînd la cele pe care le consideră nepotrivite.

©2023 Cotidianul.ro - Toate drepturile rezervate.